

Opinió > Carles Boix | 00:06 h.
21/10/2011

Penjant d'un fil

TRES EUROPEUS DAVANT LA CRISI

"Si creen les condicions per aïllar els bancs de la crisi grega, és possible que els mercats es calmin finalment"

Carles Boix

Amato

El dia 6 d'octubre, amb motiu d'una taula rodona sobre el 150è aniversari de la unificació d'Itàlia, el senyor Giuliano Amato va visitar Princeton. L'ex president de govern d'Itàlia té la figura exacta de l'avvocato i polític d'aquell país: prim i menut; el cap gros penjat sobre un coll no atlètic; el nas també gros, en posició avançada, disposat en forma d'escut que també pensa i que defensa i ataca alhora; el cabell platinat, amb bones entrades; i els ulls somrients, amb el somriure càustic, decididament vanitós, del professor-jurista acostumat a guanyar tots els plets reals i imaginaris que se li presentin.

Veure'l en acció ens confirmà el que potser tots sabíem o almenys esperàvem. El sr. Amato és el propietari d'una gran intel·ligència tàctica, en part innata i en part llaurada en la vida trepidant de la política romana. D'una intel·ligència potser excessiva. Una intel·ligència habitual, d'altra banda, a la majoria dels polítics italians, uns éssers immortals acostumats a matar-se entre ells repetides vegades amb punyals minúsculs. Una intel·ligència i un tacticisme que són l'origen de la teranyina d'interessos gairebé indestructible que impera a Roma des de fa dècades i que està portant Itàlia al desori fiscal i econòmic. Una teranyina aparentment feble i trencadissa però capaç d'atrapar la mosca alemanya i ofegar-la sense haver fet cap esforç visible.

El missatge del sr. Amato va ser unilineal, unidimensional, pla. Europa, va repetir, necessita més solidaritat i més eurobons. Ho va dir gastant el to poètic: va apel·lar a Europa com un tot orgànic, com un home que deixaria de ser el que és si acceptés que l'amputessin la seva cama grega. I alhora va fer servir el xantatge més brutal, això sí, acompanyat del seu somriure més exquisit: si Europa, va repetir, deixa caure Grècia el món civilitzat desapareixerà sense que en quedi cap rastre. En una paraula, es va comportar com un bon polític del Sud. Idèntic al sr. González, que acaba d'insistir, amb aquella barra d'advocat sevillà que va fer bona carrera a Madrid, que cal triar entre una Europa solidària (la seva) i una Europa thatcheriana (la del sr. Mas), entre l'Europa que costa diners i l'Europa que posa diners.

El sr. Amato és un home amb molt de món. Sembla que hi ha poques coses que el puguin neguitejar. Per això, tots vam agrair la pregunta directa, gairebé ingènua, anti-retòrica, d'un doctorant de clàssiques: "Com és que els estudiants europeus volen venir a estudiar als Estats Units però, en canvi, a penes hi ha nordamericans als doctorats europeus?" L'ex president italià es regirà desconcertat a la cadira i la cullereta del seu cafè va tremolar una mica més del compte. Jo diria que els ulls se li van ennuvol·lar transitòriament: no li devia agradar sentir que Europa ha

perdut l'hegemonia científica i que no sap com recuperar-la. L'ensurt va ser mínim, però: el sr. Amato va dedicar uns bons cinc minuts a lloar el multiculturalisme americà.

Axel Weber

Una setmana després vaig tenir l'ocasió de sentir al sr. Weber, ex president del Bundesbank i futur president d'UBS. Si l'italià és baix, el sr. Weber és alt, amb una còrpora atlètica, el cap brillant, la seguretat de qui domina el ram dels números fins a les centèssimes. Com l'italià, el sr. Weber també és propietari d'una gran intel·ligència, tot i que d'una altra mena: analítica, precisa, construïda a cop de xifres i causes, capaç de convèncer una audiència exigent sense el més mínim gest dubitatiu, capaç de vendre l'argument que els polítics del sud europeu prefereixen evitar.

El Sr. Weber, que fa poc va dimitir com a membre del consell directiu del Banc Central Europeu en desacord amb les decisions del sr. Trichet, va proposar dues mesures de xoc per resoldre la crisi europea. Primer, recapitalitzar els bancs (si cal amb fons públics) per evitar que l'impagament grec els faci saltar pels aires (sobretot els bancs francesos) i per evitar, en definitiva, que la inevitable fallida grega engegui un efecte dominó que enfonsi el sistema creditici europeu. Segon, un cop creat aquest tallafocs (és a dir, un cop assegurats els bancs), exigir a Atenes i als bancs que reconguin, d'una manera ordenada, la fallida grega i que acceptin que Europa no pot garantir ilimitadament la seva falta de previsió i la seva exuberància temerària a l'hora de gastar i de demanar crèdits.

De fet, el guió de la reunió que mantindran els caps d'Estat i de govern europeus aquest diumenge va en la mateixa direcció del Sr. Webel. Per això, jo m'atreiria a dir que, per primer cop, hi albiro una petita esclatxa de llum al final del camí. Si creen les condicions per aïllar els bancs de la crisi grega, és possible que els mercats es calmin finalment. El problema és l'execució d'aquestes dues mesures: cal recapitalitzar els bancs ràpidament (acceptant, malauradament, el fet que els contribuents hauran de pagar la majoria d'aquest procés) i, un cop acabat aquest procés, liquidar el problema grec. I és aquí on tot encara està per fer.

Cohn-Bendit

El boníssim amic Marc Domingo va tenir la gentilesa d'enviar-me el link de la darrera intervenció del **senyor Cohn-Bendit** al parlament Europeu sobre la crisi grega. El sr. Cohn-Bendit, que abans era més conegut per l'alias de Dani el Roig, estava molt enfadat amb el comportament d'Europa cap a Grècia. Demanava temps i la construcció d'un consens amb els grecs. Denunciava (minut 2:19) la intenció dels governs europeus d'espoliar els grecs, prestant-los diners amb interessos exorbitants. I exigia la fi de la carrera armamentística entre Grècia i Turquia. Tots compartim l'agitació del sr. Cohn-Bendit. Tots voldríem més consens. I tots trobem el conflicte greco-turc més aviat absurd, especialment perquè a l'hora de la veritat les postres gregues i turques comparteixen la mateixa dolçor bizantino-otomana. Ara bé, el sr. Cohn-Bendit no entén com funciona la política grega, feta sobre la base del consens més absolut (el de mirar cap a l'altra banda quan el govern gastava el que no tenia). I tampoc entén com funciona l'economia: si els interessos grecs són més alts és perquè el risc de fallida és més alt. I és que el camí de l'infern està empedrat de bones intencions. L'aplicació d'una mica més de realisme i d'una mica més de seny casolà ens hauria estalviat a tots molts maldecaps.

2 **Eduard home de mar:** Hi estic d'acord, professor Boix, amb l'excepció que...